Nr. 80. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 23/11 Octobre 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tas'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Biseric'a reformata ungurésca in Romani'a si bisericele romanesci in marele Principatu alu Transilvaniei.

(Urmare.)

Cestiunea pe care o tractamu aici este pre com amu observatu si precum vede oricine, una din cele mai grave si mai delicate; totusi noi voimu a fi scurti, pentruca din norocire vedemu cu multa placere, cumca alti barbati competenti in acésta cestione ne-au apucatu pe dinsinte; speramu totuodata, ca foile bisericesci care se publica in limb'a romanésca isi voru redica vocea loru cu deplina cunoscintia de lucru si asia ne voru dispensa pe noi, pentrucá se nu intramu in partea istorica si canonica a cestiunii, ci se ne vedemu de alte trebi; de acelea pre langa istori'a bisericei si pe langa dreptulu ei canonicu vomu trece numai cá prin fuga.

Uitate asia, pe la anulu Domnului 1866 ungurii elvetico-reformati (calviniani) trecendu prin statulu romanescu cá prin unu satu parasitu de omeni, fara cá se mai intrebe pe guvernu si pe potestatea legislativa isi institue siesi o comisione centrala, comitetu, guvernu bisericescu, ilu punu sub protectiunea unui altu statu, altu suveranu si a altei biserice; dechiara acea institutione bisericésca totuodata de institutiune nationala maghiara, alu carei unulu din scopurile principali se fia a propaga in Romani'a literatur'a si nationalitatea maghiara cu tóte putintiósele midiulóce si mai anume prin colecte de bani ce va avea a face in alte tieri vecine.

Eca cum intielegu maghiarii reformati art. 5 si 21 din constitutiunea Romaniei sunatori despre „absolut'a libertate a convictiuniei si despre garanti'a libertatii tuturoru cultelor.“

Religiunea si biseric'a resariténa a fostu asuprita, impilata si tiranita in tierile corónei ungaresci, éra mai alesu in marele Principatu alu Transilvaniei in modurile cele mai barbare, ca este si astadi nedreptatita in multe forme. Artic. XX § 8 alu legii ungurene din 1847/8 da ministrului ungaresu dreptulu de a conchiama sinódele bisericei ortodoxe, acelasi lege defige tocma si numerulu membriloru din carii trebue se se compuna acelasi sinodu, adica 75.

Éca cum se respecta pe aici libertatea cultelor, autonomi'a confesiuniloru relegiése.

Inse nu la tóte confesiunile se imparte cu aceeasi measura. In anii absolutismului regimulu austriacu se incercase de repetite ori a margini autonomi'a bisericelor protestante, ci protestantii unguri se opusera din tóte puterile, respinsera patentele cu tóta barbati'a si dusera lucrulu asia departe, in catu unii dintre capii loru bisericesci, intre carii si br. Nic. Vay fostulu cancelariu, fusera condamnati si dusi la temnitia. Protestantii au scos'o la cale pe barca autonomiei loru bisericesci.

Déca confesiunile romaniloru asuprite si nedreptatite aru invoca protectoratulu vreunui suveranu strainu, alu lui Alecsandru II., Napoleonu III. séu Victoru Emanuelu, precum au invocatu protestantii protectiunea regelui Wilhelmu si a., óre cate lantiuri si temnitie aru fi de ajunsu, pentrucá se inchida pre archiereii si preotii romanesci?

Si ce ati dice voi, candu romanii transilvani s'aru scula intr'o buna diminetia si s'aru aduna cá se'si institue o comisiune bisericésca, séu adica unu consistoriu bisericescu pe basea unui regulamentu, care se'lu indatóre a face in totu coprinsulu tieriloru locuite de romani colecte catu se póte mai numerése cu scopu de a cumpara si imparti la romani cu miile de ecsemplarie orice producte literarie romanesci, diarie s. a. ori deunde si de orice colóre? Pana la 1862 inca totu mai esistá acea lege barbara, care opria chiaru si aducerea cartiloru bisericesci din tierile vecine, in catu citirea oricarui productu literariu si publicistica romanescu era conditionata dela concesiunea si gratí'a ce trebuea se se céra in scrisu dela guvernu, adica tocma cá si in Rusi'a.

Uitate, unguriloru din Romani'a le este ertatu a face tóte acestea, ei potu aduce totuodata orice carti, orice diarie in limb'a loru nationala si in oricare alt'a, fara nici o pedeca in lume.

Din contra, natiunea romanésca din Transilvani'a si Ungari'a se afla astadi in periculu invederatu de a i se sfarma inca si cele mai scumpe institutiuni bisericesci, pe care ea le posiede mai bine de un'a mile sieptesute de ani pamentulu acesta. Romanii respinsi de pre terenulu nationalu pe care'lu ocupasera intre anii 1848 si 1865 se mai mangsiá cá si in vécurile trecute cu sperantí'a, ca déca se voru retrage érasi la altariu cá in vécurile barbare, incai acolo voru fi lasati in pace. Asia mangaiá pana acum tocma si unii archierei pe fii loru sufletesci. Amaru s'au insielatu, si din contra s'a implinitu asertiunea acelor romani, carii sustienea si sustienu pana astadi, cumca astfelu de invingatori nu se opresc nici la altariu, ci sunt in stare de a impinge lucrurile pana la casuri analóge cu alu metropolitului Sava Brancovicziu din dilele lui Apafy.

Noi inse intrebamu astadi in an. 1867, ca cine ce are cu institutiunile, cu ierarchi'a, cu episcopiile si mitropoliile rituriloru romanesci? Cine cutéza s se amestece in afacerile bisericesci ale acelora? Cine da dietei dreptulu de a dicta olerului sinódе si a insarcina pe ministrulu cu convocarea loru? Pe sinódele romano-catolice, pe cele lutersne, calvine, unitarisne le convóca óre ministrii? Si cine se faca canóne pentru bisericele romanesci? Nu cumva Deák si Ghiczy, Madarász si Böszörményi? Recunóscemu jus circa sacra alu domnitoriloru, nu si jus in sacris alu nici unui muritoriu pe faci'a pamentului. Acésta este dreptulu inalienabilu alu fiacarei confesiuni relegióse. Nu suntemu si n'amu fostu niciodata amici si concordatului austriacu din 1856, dieu inse nici ca vomu incuviintia vreodata nici unu felu de mesura despotica a potestatii politice asupra bisericeloru, prin urmare si desfiintiarea ori carei metropolii séu episcopii venita dela potestatea politica o vomu numi de acesa ce este: tiranie. Intrebamu pe protestantii augustani (luterani), pe cei elvetiani (calvini) si pe unitariani, cine le fundéza loru superintendentiele (episcopiile), cine le numesce superintendentii, cine'i destitue, cine organiséza ierarchi'a loru si cine desfiintiéza séu arondéza din nou diecesele loru bisericesci? Eu se cutezu a dechiara orisicine, ca superintendentii'a din Clusiu e desfiintiata!...

Voi inse ve provocati la istori'a bisericésca. Ati studiatu voi istori'a bisericésca a romaniloru? Dupa cate amu citit din condeiele publicistiloru maghiari pana in ór'a de facia in acésta cestiune, trebue se credemu ca nici unulu nu o cunósce. (Va urmá.)

Brasiovu. Precum amu mai observatu, repetimu si acum, ca comerciulu nostru sufere greu din caus'a bólei de vite, pentruca transporturile se potu face numai cu cai, pe carii inse locuitorii ii intrebuintiéza totuodata la aratu si grapatu. In unele comune ból'a de vite cornute in mani'a celoru mai strinse mesuri face stricatiune mare. Ce e dreptu inse, ca in multe casuri insii proprietarii viteloru bolnave sunt de vina, pentruca astadata ca totudeauna cei mai multi fiindu fatalisti cá turcii, nu le pasa de nici o regula, ba se silescu a evita orice mesura preventiva. Ce se le faci, asié sunt crescuti, in — fatalismu, ursita, ursitórele, sórte, descantatori babesci, éca credintiele loru. Pana acum au picatu aprópe la trei mii capete. Unii economi le perdura pre tóte si remasera la sapa de lemnu.

Pretiurile cerealeloru stau anume: graulu vechiu intre fl. 6 si 6·40, nou intre 5 si 5·40, papusoiulu 4·40 v. a., secar'a totu cam asié. Se intielege galet'a de Ardélu (64 cupe, séu la grau 130 ℔).

De candu a venitu scirea dela Pestea, ca ministeriulu ungurescu voiesce a se apuca cu deadinsulu de calile ferate, comitetulu calii de feru constituitu si aici insinte cu 6 ani se mai adunà abié luni in 21 Octobre spre a discuta asupra liniei Clusiu-Brasiovu si A. Carolina-Brasiovu. Maioritatea fù pentru acésta din urma. Eri marti a fostu totu pentru acestu scopu o adunare numerósa in sal'a camerei comerciali de aici. La acea adunare au fostu deputati si din tienuturile vecine si dela Sibiiu. Discursiunile au fostu parte mare interesante.

Óre pe romani cine'i mai reflectéza la acestea miscari pe terenulu economiei nationale? Dupa opiniunea nóstra cea mai deaprópe si mai firésca insarcinare ar' cadea si in acésta privintia asupra adonariloru municipali, mai alesu déca aceleasi aru fi compuse precum nu sunt mai nicidecum. Se voru mai cheltui érasi vreo 60 milióne pentru cali ferate. Dorimu se sjungemu si noi cá se vedemu ce folosu va trage poporulu preste totu si poporulu nostru in specie din varsarea aceloru milióne. Una scimu fórte bine, ca adica interesele aceloru milióne platindu-se din tesaurulu publicu, se platesca din pungile poporului. —

—Unulu dintre scopurile principali ale asociatiunii transilvane este cultur'a, adica luminarea, desteptarea, moralizarea si — inavutirea poporului. Fói'a asociatiunii ar' fi destinata a lucra in lini'a prima pentru sjungerea acelui scopu maretiu. Adunarea generala decise in acésta cestiune. Comitetulu se invoise a esi cu Nr. I la 1 Novembre a. c. O comisiune alésa dintre membrii comitetului fusese insarcinata a elabora o programa pentru fóia. Aceeasi fiindu gat'a cu program'a, v. presiedintele conchiamá comitetulu in modu estraordinariu pe 15/3 Oct. Intr'acea sosise si dela Baritiu o scrisóre privata, impartasita inse comitetului in acceasi siedintia. Baritiu adica care dupa § 16 ar' fi se fia redactoru alu fóiei, ne fiindu provocatu de catra on. comitetu ex-concluso cá se ia asupr'asi redactiunea, a respunsu totu pe cale privata ca primesce, karata inse vreo optu pedece si respective conditiuni care aru fi a se delatura si respective a se implini, pentrucá fói'a se póta esi nu numai, ci si folosi. Trei óre intregi c'a desbatutu asupra acelei scrisori. In urma unulu din membrii dechiara, ca Baritiu a improvisatu pe comitetu cu acea scrisóre a sa, care inse nu este altu ceva decatu unu estractu alu adresei sale indreptate la Aug. 1865 catra adunarea generala tienuta in A. Carolina, publicata si in Gazeta. Resultatulu lungei discusiuni fù, ca conclusulu se mai amanà pe o septemana. Grea nascere *).

Domniloru, romanii din monarchi'a austriaca au cateva foi periodice, care lucra si ostenescu deadreptulu si pentru cultur'a poporului luata intru intielesu mai largu. Tóte acelea merita de-

*) Déca este asié, dorimu cá acea scrisóre se se publice nesmintitu. Red. Gaz.

plina sprijonire din partea publicului**). Domniloru, cu catu 4—5 sute abonati nu se tiene publicitate, nu natiune, poporu, patria in acestu seculu, candu alte popóra au sute de mii si milióne de abonati si ciutori. Se punemu man'a pe cugetu si se ne intrebamu, cum sprijenimu noi foile nóstre publice. Nu suntemu indestulati cu ele? Unu asemenea respunsu ar' fi o palma in facî'a intieleginti nóstre. Cine scrie foi? — Éra celu care le sfla neadestulatóre, se scrie elu mai bune. Ori ca voimu se slobodimu aripele cá puii odati? . . . Ne-a sparietu politic'a dilei, volbur'a trecatóre? — —

Inca odata: déca on. comitetu n'are graba mare cu fói'e asociatiunii, pentru aceea romanii totu nu voru remanea fara lectura natiunala. —

Sibiiu 7/19 Oct. 1867.

Astadi, dupa trecerea aloru 40 de dile dela repausarea in Domnulu a nemoritoriului nostru archiepiscopu si metropolitu Alecsandru St. Siulutiu se celebrà in biseric'a gr. cat. de sici sant'a liturgia pentru eternulu repausu alu marelui nostru archiereu Alecsandru, cu care ocasiune se santi si parastasu, amesuratu obiceiului observatu in biseric'a nóstra. Credintiosii fii sufletesci ai marelui archipastoriu cu animi frante de durere, inaltiara rugatiuni la tronulu celui atotopotente pentru fericitulu repausu eternu alu celui sufletu nobile si mare, carele a stralucitu, cá unu luceferu conducatoriu pre orizonulu natiunei romane, celei atatu de multu cercate de valurile timpuriloru.

Cu acest'a ocasione mi-iau voia a me rugá, cá se binevoiésca on. Redactiune a aduce la cunoscinti'a on. publicu cetitoriu, cumca subscrisulu auctoriu, mai posiede unu numeru insemnatu din opsiorulu séu intitulatu: „Elemente de istori'a Transilvaniei“ pentru invetiatorii si scólele populare romane. Acést'a carte trebue se interesèze pre fiecare invetiatoriu, carele voiesce a fi catu de catu cunoscutu cu evenimentele patriei sale, cu atatu mai virtosu, cu catu ca studiulu istoriei patriei, fiindu degia introdusu si in scóiele populare romane, — numit'a carte póte sierbi cá unu manualu folositoriu pentru invetiatori in pregatirile sale la propunerea aceluia.

Cartea in sene e destulu de bine adjustata, tiparita si chartia frumósa, pretiulu destulu de moderatu, si anume: 1 exemplariu legatu se vende cu 30 cr. v. a., ér' nelegatu numai cu 24 cr. cr. v. a., si alu 10-lea exemplariu se da gratis. — Se póte trage, in calea prenumeratiunei, deadreptulu dela subscrisulu auctoriu etc.

I. V. Rusu.

Blasiu 10 Oct. 1867.

Domnule Redactoru! In Nro 119 alu diariolui maghiaru „K. K.“ a aparutu o corespundintia din Blasiu, prin care dlu corespondinte S-nu se vede ca n'a avutu altu scopu, de catu a informá publiculu maghiaru chiaru prin organu unguresecu, despre pracs'a si modalitatea ce observéza beseric'a nóstra intru alegerea episcopului; — precumu si despre temerile si sperarile, semtiurele si cugetele, ce le ar' avé olei'u archidiecesanu, cu privire la restaurarea scaunului metrop. vacante. —

Nu remene dara alt'a, de catu de o parte a se aduce multiumita dlui S-nu pentruca a avutu bunovolienti'a a descoperi fratiloru maghiari, ceea ce astepta clerulu romanu dela regimulu loru, si ceea de ce se infiora; era de alta parte si spune cu tóta sinceritatea, cà opiniunea publica inca nu s'a manifestatu de locu a fi concentrata in person'a unuia séu altuia individu ori si de unde, si ori si cine ar' fi acela; — si spune ca pre estu este de caracteristica corespundenti'a d. sale in „K. K.“ despre trebile bisericei nóstre, pre atat'a apare si de curiósa; caci déca dlu S-nu esprimandusi „opiniunea basata pre convingerea domniei sale,“ a voliitu se preocupe opiniunea publica, séu se faca cunoscutu maghiariloru chiar' si individulu, care este mai meritatu si mai demnu spre a ocupá scaunulu vacante in person'a R. D. C. Papfalvi, atunci facea unu servitiu cu multu mai bunu, déca incunoscientiá pre o. p. maghiaru, nu-mai despre presentele, incatu este canonicu domnulu cutare si deputatu alesu la diet'a din Pest'a; ci si prin trecutolu domniei a'sale, incatu a lusatu parte totu cá deputatu si in 48 la diet'a maghiar'loru din Dobritienu, care a prochiamatu pe Kossuth de presiedinte alu republicei maghiare; — a lustu parte la diet'a din Clusiu, totu in 48, unde a facutu propunerea: se binevoliésca staturile a porni o comisiune, care se cerce, déca flamurile espuse la adunarea nationale din Blasiu in 15 Maiu 1848 au fostu muscalesci ori ba?*) — (vedi A. T. Papiu Ist. R. Tom. II. p. 322—223.)

Asfeliu nu numai fratii maghiari, ci chiaru si clerulu romanu inca ar' fi deplinu informatu, care barbatu din cleru dupa „opiniunea basata pe convingerea d. sale, este mai espertu si mai cu tactica, mai seriosu si mai tare la caracteriu, mai meritatu si mai demnu, cá se ocupe veduvitulu scaunu.

La partea ultima a numitei corespundintie permita mi Dlu S-nu a reflectá: ca precatu dinarele (maghiare) au esageratu sum'a averei testate clerului si natiunei de catra fericitulu metropolitu, pana la unu diumatate de milionu, si astfeliu au trecutu preste adevéru; pre atat'a domnia s'a reducandu-o chiar' la nula prin nu se scie ce feliu de pretensiuni demne si legitime, ce le ar' face V. Cap., si prin calculurea daunelor facute in padurele dominiului de catra inspectorele metrop. G. P. scade cu totulu dela adeveru, — caci ori catu si ar' sfarmá cineva capulu, n'ar' poté afla ce feliu de pretensiuni demne si legale ar' avé V. Capit., care adaugandusse la pretiulu daunelorru facute in padurile dominiului metrop., s'ar urcá la sum'a de 200000 fl. v. a., cu atat'a mai vertosu, cu celu ce si ar' face pretensiuni demne si legale,“ a avutu si dreptulu si poterea a mana, de o inpiedecá depradarile in padurile dominiului episcopescu, si acest'a n'a facut'o.

Spre incheiare mai adogu numai atat'a cà unoru omeni de pre sici cari pana ce a traitu fericitulu metropolitu, n'au vorbitu nece unu cuventu, li s'a deschisu gur'a, si cartescu si verdi si uscate asupra dinsului. Cu ce intentiune facu acest'a, voru fi sciendo si mai bene; dara destulu atat'a cà atari cartiri post facta nu le sierbescu spre onore. Adieu C . . . . .

Clusiu 19/7 Octob. 1867.

M'amu scandalizatu Domnule Redactoru! si m'amu indignatu cetindu cele scrise de unu neghiobu, séu precumu se subscrie densulu de unu ticalosu in Nr. 80 alu „Telegrafului Romanu“ nu pentru cele ce scrie in privinti'a proceselorru urb. — pentru ca despre aceste audisemu mai n'ainte dela unu domnu demnu de credíamentu, cu multu mai demnu decatu ceia la cari se provóca ticalosulu, — ca Dr. R. cu tóta anim'a si din tóte poterile apera direpturile tieranilorru cari recurgu la elu, si ca nu e densulu neci catu mai pucinu vin'a ca tieranii isi perdu procesele cu domnii, ci suntu legile cele elastice urbariale si este apoi dis'a romanului ca legea si direptatea e dupa cum o face domnii. Asia dara nu pentru aceste m'amu indignatu, ca scie ca Dr. R. va sci infrange cele aruncate in contra lui, n'amu scandalisatu si indignatu pentru misieli'a si ticalosii'a mangitoriului din Telegrafu, care voindu a face unu servitiu patronului seu, nu sfia alta cale mai onesta decatu pe a insinuariloru in anlea inimiciloru nostri seculari si a calumniei! Pucini barbati demni din patri'a nóstra voru fi — intielegu romani — pentru carii se nu se fia sfiatu locu in Telegrafu cá se fia atacati de unii altii in onóre, si se se incerce depopularizarea loru, — si acuma isi continua acest'a placere cu scopu numa cá, cu atata in mai mare splendóre se póta figura patronulu manjitoriului! Auditi colo! Dr. R. pentru acea e romanu mare, pentru ca strica asupra natiuniloru si anume asupra natiunei ungare (neci nu maghiare). Unde ti trebue una insinuatiune mai servile, mai ticalósa, mai nerusinata ca acésta?! Da numai Dr. R. striga? — da cati romani suntu in Ardélu carii se fie multiamiti cu cele ce facu ungurii? Apoi se nu strige in contra nedreptatiriloru? se'si piece spatele cá se póta da pe ele? Cine cum vrea? se te tiresci inaintea asupritoriloru tei cum se tiresc cei la cari se provóca scriitoriulu, precum se tiresce si elu inaintea patronului seu, pre care inse nu are curagiu alu numi pre numele. Dá, pentru acesa e Dr. R. renumitu, pentru ca striga si apera drepturile natiunei si nu merge la P. se le venda, e renumitu ca e devotatu causei nationale si pentru acea a primitu si va primi inca adrese dela tinerime si dela betrani, pre lunga tóta mani'a si necasulu scriitoriului din Telegrafu!

A trabuitu se apuree pre altii Telegrafulu cá se se póta redicá in ceriu pre sine! Inse au trecutu timpurile acele, s'au facutu dis'a, vedemu cu totii, acimc destinge intre albu si negru, intre óie si lupu in pele de óie, acimu apretiui meritele cele adeverate, si despretuimu pre acei cari se aréta a fi amicii natiunei si bisericei si lucra la vedere in interesulu acestoru, intr'adeveru numai la redicarea loru séu aloru loru, precum face si scriitoriulu din Telegrafu! De ce nu a primitu t . . . . lu din Telegrafu procesele bietiloru tierani cá se le apere? amu fi vediutu cate aru fi castigatu si elu. In desiertu: au trebuitu se se scrie unu articlu lungu despre „caderea tieraniloru romani la saracia — de desperato“ pentru de a pute negri pre unulu dintre anteluptatorii natiunali pre Dr. R. si a inaltia pre acela care a redicatu natiunea romana de e respectata in Europ'a (?!) — numai a casa e asuprita si batjocorita de toti ticalosii — si seraca de desperatu. — Adeveratu candu vedi de aceste, trebue se te miri ca nu desperi. — Unulu din Bettlervolk.

Clusiu 15 Oct. 1867.

(Incheiare.)

c) Din decretulu regelui Matia din an. 1479 art. I anatemisandu episcopulu cat. din Transilvani'a Georgiu Lepes pre romani, ca-ci nu au volitu si da diecema, apaserea acésta su datu ansa la mai multe incuse, de acelea regele Matia la iacos'a metropolitului romanu din Transilvani'a Ioanichie scutesce de orice tacse pre preotii romani din Maramuresiu prin decretulu urmatoriu: „Nos Mathias Dei Gratiae Rex Hungariae etc. Memoriae comendamus etc. Quod Vos tum ad humillimae supplicationis instantiam fidelis nostri Reverendi Jovanichik Metropolitani Nandor Albensis nostrae, propterea potestate Majestati. Tumvero ex gratia speciali, universos et singulos valachos Presbyteros idem graecam tenentes, in comitatu Maramaresiensi existentes, pra sentes et futuros de solutione quarumcumque taxarum tam ordinariarem quam extra ordinariarum, per ipsos, in medium Regnicolarum nostrorum solvi.“

d) Din decretulu regelui Uladislau de dto. Bud'a 14 Maiu 1494, prin care recunósce chiar' regele Uladislau pre archiepiscopulu din Transilvani'a, in care indatorésce pre egumenulu si archimandritulu Ilarie si pre toti urmatorii lui, cá se fia subordinati episcopului dela Muncaciu, si archiepiscopului din Transilvani'a. Ma nu numa acesa se vedesce din decretulu acesta, cà in acelu seculu era archiepiscopu de ritulu grecu in Transilvani'a, ci si acesa, ca episcopulu dela Muncaciu erá sufraganu archiepiscopului din Transilvani'a. Decretulu e: „Nos Uladislaus Dei gratia Rex Hungariae etc. Ita tamen, quod ipse frater Hilarius Prior, et sui successores Eppo de Munkáts sui ordinis reverentia, Archi-Episcopo vero de Transilvania modernis et sufficientes veluti superioribus suis, debitam subjectionem et obedientiam praestare debeant et teneantur.

e) Martinus Szent-Iványi, carele au vietuitu pre timpulu, candu romanii din Transilvani'a fecera uniunea cu biseric'a Romei, in dissertatiunea cronologico-polemica, cea pentru inceputulu neunirei grecesci, a sa scrie despre unirea romanilorru „Quia vero, postquam Valachi in Transilvania, cum suo Archiepiscopo et universo clero, accepissent hanc unionem cum Ecclesia Romana, non defuere aliqui Calvinistae, qui ad imitationem catholicorum, intendebant aliquos sacerdotes Valachorum inducere ad unionem cum sua secta“ etc. Jusau, Auctoritate, et impensis, Leopoldi a Kollonits Archi-Episcopi Strigoniensis, Tyrnaviae typis edita anno 1703. cap. 4 — De óra ce dissertatiunea acésta s'a scrisu din demandarea primatelui dela Strigonu in anulu mai susu numitu, pre Athanasiu fara nici o dubietate ilu numesce archiepiscopulu romaniloru din Transilvani'a, urmeza, cà si rom. cat. nici decum, cá de unu lucru pres cunoscutu nu s'au indoitu pre acele timpuri, cumca archiereulu rom. din Belgradu in Transilvani'a insinte de a se uni romanii cu biseric'a

*) Si apoi ce lucru mare a fostu a cere o asemenea comisiune? Adeverulu este, ca atunci toti romanii au protestatu asupra invinuirii cu stégulu muscalescu si au doritu cercetare. Totu adeveru istoricu, ca stégulu din 1848 n'a fostu nici muscalescu, inse nici roma. nescu, ci a fostu unu stégu facutu in Sibiiu fara nici o scintia a coloriloru transilvane si natiunali. — Red.

**) Archivulu Dlui Ciparlu. Fói'a societatii din Bucovin'a. Famili'a. Amiculu poporului. Fói'a pedagogica si chiaru foile politice. Red.

Romei a avutu titlu de archiepiscopu si mitropolitu.

De acea zelosulu episcopu romanu din Transilvani'a baronulu Inocentie Clainu, fiindu in Rom'a, in sosiórea sa din 15 Iuliu 1747 catra Ioanu Sacadate protopopulu din Blasiu data gemea dicendu: „Sosunulu acesta a fostu archiepiscopescu si se fece acasnu episcopescu, ce adaugere dara are bisericʼa mea, care Jesuitii vreu se o predeze si sʼo robésca si de rodurile fundationale se o despóie — „Sedes haec fuit Archi-Episcopalis, et facta est sedes Episcopali-, quid ergo incrementi habet mea Ecclesia, quam Jesuitae depopulari, in servitutem tradere et fructibus fundationalibus spoliare volunt.“ Totu episcopulu Clainu catra pontificele Benedictu alu XII asia graiésce dicendu: „ca in contra scutirei totororu bisericeloru resaritului celoru unite, si aceloru latine, bisericʼa acésta, care mai inainte a fostu acasnu archiepiscopescu, dupa primirea uniunei fù scarita la acasnu episcopescu.“ „Expendi velint, quod haec Ecclesia fuerit sedes Archi-Episcopalis, quid deliquit haec Ecclesia, quod recepta unione, contra sacros canones sit degradata ad sedem Episcopalem? an non expediat a summo Pontifice exorare, ut competens Archi-Episcopalis Dignitas Ecclesiae huic restituatur?“

Asi puté adnce cete si mai este documente spre constatarea asertiuniloru mele, inse aflandule cu asta ocasiune de prisosu, me retienu dela producerea loru. Multi suntu si intru acea ratacire dintre contrarii archiepiscopiei nóstre, precum o si d. A. din „Unio“, ca metropoli'a nóstra sʼau infiintiatu numai in 1852. — Acésta dupa com am aratatu mai susu nu e adeveratu, ceea ce se vede si din dictiunea repausatului metropolitu Siuluiu rostita cu ocasiunea instalationei sale de metropolitu in 28 Oct. 1855 — catra pronuntiulu apostolicu Michaele Viale Prela — unde dice „Nam quis extinctam ante annos CXLII hanc nostram sedem Metropolitanam alius nobis restituit, nisi bonitas et omnipotentia divina, in cujus manu sunt corda Regum, et quocumque voluerit inclinat illa! Si éra: et iterum restauratae antiquae nostrae sedes Metropolitanae Alba Julienesis donum in Terris primum Sstimae suae C. R. et Ap. M. gloriose regnanti Imperatori nostro Francisco J. I. in acceptis referre perpetuo debeantur.“

Éca d. A. din „Unio“, ca romanii transilvani nu numai ca dupa cum afirméza dsa pana in an. 1566 nici de episcopi'a romanésca a fostu amintire necum inca de metropolia. — Matia regele recunósce precum am aratatu mai susu, inca de pe la anulu 1474 a fi esistatu metropoli'a in Transilvani'a si inca de Alb'a Iulia.

Asiderea regele Uladislau. Si totusi dsa voiesce a demustra, ca de a locuitu canduva episcopu in Alb'a Iulia, acela n'a putu fi altulu decatu celu constitutionalu rom. cat. Vedi, a debuitu se cetesci istori'a dreptului publicu, la care cu atata placere te provoci, inca inainte de principii natiunali si dvóstru.

Concedu dioi A. din „Unio“, ca in legile tierei transilvane, se numesce archiepiscopulu nostru numai episcopu si vladica, la care amu si responde numai atata, ca pre timpulu acela, candu legile si cartile principiloru ardeleni numiea pre archiepiscopulu romanu din Belgradu episcopu si vladica, a fostu biserici'a si natiunea romana de totu persecutata — orgisita — de catra guvernulu de atunci; si fiindca guvernulu a constatu din barbati de legea reformata, care au avutu numai episcopu séu superintendente, pentru acea nu au voliitu se dè guv. titlu mai mare archiereului romanescu, de cum a avutu episcopulu maghiaru reformatu. Elu acum ar' vré a resuscita acele timpuri? Se ne respunda A., ca se'lu cunóscemu. —

Am aratatu mai susu, ca motivele din care pornise d. A. in „Unio“ ou edarea articolului a descori amintite nu le sciu, fara cum disceramu, iar' venì bine la socotéla, déca i sʼar realisa dorirea loi „Pesti Hirnök“ et consorte. — Nóue totusi nu ne vine a crede, ca in impregiurarile de facia sʼar puté asia ceva face, ca incetarea metropoliei gr. cat. ar' fi decisa, ca-ci insusi ministriulu presiedinte in siedinti'a dietei din sambat'a trecuta promise, ca va aduce proiepto de lege in causele religionarie, va se dica, o lege constitutionuala, si astfeliu de afaceri voru veni numai de acum inainte. Deci pana atunci ministeriulu nu va puté face nici o innoire, cá se nu se dica, ca ministeriulu constitutionualu lucra in modu neconstitutionalu. Acestu dreptu ar' cadé numai in competinti'a sinodului; ma si scésta fara de a comite crima in contra dreptului istoricu alu s. nóstre biserici n'ar puté face scésta, éra de a o stramutá din Transilvani'a in altu locu, ar' insemna a supune pre archiepiscopu la episcopu. Speramu, ca insultulu regimu actuale va fi precautu, in impregiurarile de facia nu va vatama córd'a cea subtire a natiunei romane, pre care se baséza conscientʼa religiósa a romaniloru; ci va lasa tóte asia precum suntu acum, ma va concede pre basea dreptului istoricu si datin'a observata pana acum ou atata scumpatate in archidieces'a de Alb'a Iulia, cá clerulu se'si alége liberu pre episcopulu seu respective archiepiscopu, — éra in casu contrariu ar' vatama pana in sufletu pre totu romanulu adeveratu. Mai alesu acum, candu se estépta ou atata sete si doru sevirairea opului celui marelui alu impacarei nationalitatiloru si confesiuniloru, de care avemu atata lipsa, statu unii catu si altii, cá asia pre o base solida in concordia adeverata fratiésca dandu man'a unii cu altii se conlucrame cu totii pentru interesulu comunu si fericirea amatei nóstre patrie, care ne e mam'a tuturoru. —

Gregoriu Chifa.

UNGARI'A. Dela diet'a Ungariei nu avemu a impartasi astadata nimicu de o importantia mai mare ce se nu fia conoscuta publicului din numerii trecuti. Membrii dietei adica lucra érasi deocamdata mai multu in sectiuni si in cluburi (éra unii nu lucra niciodata nimicu). O cestiune totusi va interesa pe ori si cine, adica cererea deputatului Bözörményi in judecata criminala de presa prin procurorulu de statu. Persón'a unui representante alu poporului este recunoscuta prin lege de nestacabila pre catu timpu elu este membru alu corpului legislativu. Bözörményi inse este si redactoru alu gazetei democratice radicale „Magy. Ujság“ organu ale lui Kossuth. In vara trecuta Kossuth alesu fiindu in orasiulu Vácz deputatu si neprimindu, se escuză in o epistola faimósa, in care dise intre altele, ca pre catu timpu casʼa Habsburg va domni in Ungari'a, vreunu bine se nu se astepte. Bözörményi publicá acea scrisóre in multe mii de ecsemplarie, macarca eu sciá bine, ca acecasi lovesce dreptu in sanctionea pragmatica si in totu actulu incoronarii din anulu acésta. Acésta causa merita tóta luarea-aminte. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 20/10 Mai. S'a imperatulu si imperatés'a dinpreuna cu suit'a, in care va fi si br. Beust, c. Iuliu Andrásy si duc. de Gramont, pornisce in 21 la Paris.

In caus'a adresei episcopiloru publica „Wien Abendpost“ un'a scrisóre de mana imperatésca catra cardinalulu Rauscher, archiepiscopulu Vienei, cá respunsu la adres'a celoru 25 episcopi. Cuprinsulu preinaltei scrisori e urmatoriulu:

Adres'a tramisa mie de catra archiepiscopi si episcopi am medilocitu a se dé la ministeriulu responsabilu. Bucurosu pretinescu zelulu archipastorescu si tendintiele cele binevoitorie, cari puturá aparé episcopiloru cá obligatine de conscintia, cá se stè si acumu cá in anulu 1849 si 1861 cu dechiarari serbatoresci pentru pastrarea drepturiloru si a interesseloru bisericei catolice. Cu tóte acestea trebue se mi aratu parerea de reu, ca episcopii in locu de a sprigini, dupa dorinti'a mea, nisnintiele cele scrióse ale regimului, a ajutorá resolveres loru cea urgenta in spiritulu impaciuirei si alu prevenirei, li a mai placutu ingreuia problem'a prin asternarea si publicarea unei adrese, care iritéza adenco animele, si acest'a inca intr'unu timpu, in care, precumu insasi episcopii bine observedia, concordi'a e statu de necesaria, si candu se cere cu urgentia a nu imulti ocasiunile de imparechiare si gravamine. Amu incredere, cá episcopii se voru tiené asecurati, cumca eu incatu scin protege si apará totudeun'a bisericʼa, si ca isi voru aduce aminte si de datorintiele pe care amu a le implini eu cá regentu constitutionalu.

— Senatulu imperialu. Cas'a deputatiloru in siedint'a din 16 Oct. a primitu legea fundamentala constitutionala asia dupa cumu o propusu comisiunea, cu tóte protestarile tirolenilloru si galicianiloru, in ceeace privesce aperarea minoritatiloru (nemtiloru). S'a priimitu si propusetiunea anecsata privitória la competinti'a senatului imperialu de a pert-ertá formalmente obiectele comune. Dupa acestea se primira in a 3a perlegere si legile fundamentale de statu despre potestatea judecatorésca, potestatea esecutiva, despre drepturile de cetatiunu de statu si asiedirea tribunaluloi imperialu si acest'a cu o maioritate de 2 din 3 parti. —

Aceste 2 sciri dinsinte suntu de un'a importanti'a fórte mare, fiindca cea d'antaia ne aduce in memoria timpurile lui Iosifu alu II, candu se combatea prerogativele, dara totudeodata si neintiercatele ambitioni de suprematia ale feudalisiloru si inca intr'o mesura cá aceea, incatu la nimeni nu i pleaciea prin minte, cá voru se se mai reintórea inca odata timpurile, care le amu vediutu pana insinte de 48 si scést'a tocmai dupa ce Iosifu II calatorise in Franci'a si fusese primitu cu o pompa deosebita. — Importanti'a a dou'a este incordarea senatului de a primi peste capu un'a dupa alta tóte proieptele privitorie la constituirea dualismului; pentru cà pórta trice, cá nu prin amanare se se tredióasa deodata intr'o intrerumpere a senatulu, cadiendu intr'unu absolutismu dincolo de Leita; precandu din cóce se remane cá inainte de 48 constitutionalismulu magiaru fia si feudalisticu. Senatulu imperialu se grabesce a lua insinte si legea despre nationalitati, care va trage multu in cumpan'a impaciuirei séu invarjbirei nationalitatiloru dupa, cumu va fi precisata legea si respeptate dorintiele popóreloru cu garantiele ce le va da pentru viati'a si desvoltarea nationalitatiloru.

Cronica esterna.

Europ'a érasi se afla in o stare de crisa pre catu misteriósa pre atatu si neplacuta. Tóta lumea astépta érasi o catastrofa din cele mari.

In acestea dile ochii toturoru sunt atientati catra Rom'a. Pe Garibaldi ilu prinsera si ilu pusera pe insul'a Caprera, insurgentii inse strabatura si fara elu in statulu romanu. Nimeni nu póte prevedé urmarile. Destulu atata, ca poporulu italianu sémana a fi prea determinatu a da domniei popesci civili lovitur'a cea mai din urma si a margini pe cleru numai la trebile curatu religiése.

Din ROMANI'A veti citi multe si bune si rele. Dupa noi adeverulu este, ca sub domni'a lui Carolu I. abusurile descreseu pe di ce merge, din causa ca acelessi o r i u n d e se poto descoperi, se si pedepsescu. Inse o cangrena veche nu se póte cura cu un'a cu dóua. Destulu ca tiér'a in laintru insaintéza, apoi spuna oricine cate va vrea. Mai nainte, sub regimulu cadiutu disparuse si rusinea. Acecasi s'a reintorsu. Acesta e unu mare pasu spre bine. Gazeteloru straine care publica totu felulu de mintiuni din Romani'a se nu le dati credimentu de catu numai intr'unu singuru punctu, adica in dorinti'a ferbinte de a vedé statulu romanescu desfiintiatu si romanii calcati pe cerbice. —

Scurta scire despre ISTORIA ROMANILOR.

(Urmare.)

I. Di care este scriata acea mostra?

R. Di istoriculu Pahimeru, care dede nume de Sciti a tutulor Romanilor ce s'afla nidia di muntele Emu, di riul Danubiu si di la stanga letoi riu.

I. Spune si videm ce dice:

„Scitii amenintia si trèca in Tracia si Macedonia. Aistu periculu descepta mare temere si de Valahi care suntu vertos numerosi pre averliga di Constantinopolu si care locuescu tota tiérra, ce se timde dela portile aistei citate pana la Vizia si cama 'ncolo. Marele a lor numeru, puterile nu mici ce erá si face una cu a Scitilor catra care lji-atragea asemenarea de viatia si comunetatea de origina; multimea di gioni toti invetiati si pata tute ca nescanti ce lia una crescere nu móle, ma aspra si incratóra, avutiile ce tragu d'in numerósele cupii di oi si di alte vite, invetiulu la arme, ca nescanti ce nu numai avinu in tute dilele, ma si lupte dese si felicite tienu cu armatili Imperatesci, insufla mare frica a Imperatorelui Andronicu care tra si departéza pre aistu periculu amenintatoru, dimanda ca si stremuta pre Romani d'in Europe si si lji asiédia pre ripa oppusa de Constantinopolu, despoliandu lji anteiu de averi cá si nu ma póta si si scóla caplu superbi di numerulu si avutia lor. Dimandaciuea Imperatorlei se deplinì cu mare crudime: darile ce impusera Romanilor trecura peste mesura si

espatriarea fu si cama amara tra nasi, ca consrinsi de neimpacatili sateliti a guvernului tra si fuga tr'óra acelle cama multe lucre fórte pretióse ce nu putea tra si le duca cu nasi parte le pierdura, parte le vindura o'una dâma fórte mare. Adauge ca stremutarea se fece la buricle a érneliei, si tr'acea murire multime nespusa di ómeni si di vite. Apoia nocoa patrie nu fu buna ni tra ómeni ni tra animale: Romanii se vidiura constrinsi si rescumperara cu sume fabulóse inturnarea la veclile lor vetre*, là, frati, com se purtà cu noi Byzantinili, bunili crestini, ma cutut'acea Imperiulu nostru Romano-Bulgaru, totu tienù nica una suta di ani, pana cando vine Baiazetu la anulo 1394 si lu lo d'in mana a Imperatorilora Romano Bulgari. Nu trecu multu dupu caderea nóstra cadura si Bizantinili de Mohametu alu II-a, si asi Constantinopolea fugì d'in mana lor ditra glara politica ce aveá purtate catra Romani.

I. Ce se fece imperatésca familie a Romanilor dupu caderea Imperatiei Romano Bulgara?

R. Dupu caderea Imperatiei nóstra Romano-Bulgara, familia Imperatésca se duse la Fagarasiu, si de acolò dede Domni a Romanilora dila stanga a Dunubiului, iu astadi este unu infloritor statu Romanescu, care se chiema Romania.

Capu II.

Radu Negru.

I. Din ce familia se trage Radu Negru?

R. Radu-Negru erà filiulu alu Bogdan-Negru, care se diceá si Teodoru.

I. Radu Negru iu decalica cama nante?

R. Domnul Radu-Negru cama 'nsinte descalica in Romania de asta di la Campu lungu, pre la anul 1243 dupu Christolu.

I. Iu s'afià pan'attumcea?

R. In Transilvania.

I. Ce erá acolò.

R. Acolò Ellu erà Domnu supremu peste tute ducatele si Duce al Almasiului si Fagarasiului.

I. Ce fapta insemnata fece Radu-Negru dupu descalcarea lui la Campu-Lungu?

R. Ellu adduna subt'una singura domnie pre tuti Domnili acelli ce erà mici d'in partile de catra Resaritu de Romania.

I. Dupu ce disili domni se fecera una, pre care cunoscura tra cama mare?

R. Pre Radu-Negru Basarabu, care fece unirea.

I. Cecè se strimsera ca si se faca una?

R. Ca si póta tra si sta cu piepto a Tatarilor, cari se asiediara in Crimea si cari lj'amenintià.

I. Afóra de acelji domni mici, altu Domnu se fece una cu Radu-Negru?

R. Afóra di elji se fece una cu Radu si Fratesu Mihailu Basarabu, care erá Banul de Craiova. Si asi Radu-Negru, dupu ce fece una cu acele 12 giudetie de Romania mare si acelle 5 giudetie a Oltului, agiunse si hiba Domnu Mare peste 17 giudetie; iara frate su Mihailu di aua si 'nante peste Olte guverná Oltenia, s'iu Romania Mare aveá dreptu de presiedinte in Senatu s'in adunare.

I. Dupu ce crescù Romania ce fece Radu-Negru?

R. Dicara crescù puterea a Romaniilei Radu-Negru mutu scamnulu domnescu dela Campu-Lungu la Curtea de Argesiu; iare Campul-Lung in locu de Capitala remasse giudetiu.

I. Cati ani domnì Radu-Negru si cum domnì?

R. Radu-Negru domnì 23 di ani cu mare pace, s'in acelli ani organisa Tiérra Romanésca ahtentu di bine, in catu tra curundu incepù tra s'infloresca.

I. Dupu mórtea al Radu-Negru Romanili pre care alepsera tra Domnu?

R. Pre frate su Mihailu Negru Basarabu, care erá Banul d'in Craiova; iara pre filiul alu Radu-Negru, care se chiemá Danu fu alesptu de Ban al Craiovei.

Capu V.

Bogdan Dragosiu.

I. Inante de Bogdan Dragosiu cum banà Romanili d'in Romania de catra Resarito?

R. Inante de Bogdan Dragosiu Romanili d'in Romania de catra resaritu, calcati de barbari, banù multu reu, si cara nu putea tra si rabda cama multu raoa purtare a barbarilor, se sculara una parte di elji subt Domnulu a lor Cutenc, si se dusera ca si siéda la Muntili a Fagarasiului, a Olmusiului si a Maramuresiului.

I. Ca cate mili de Romani se dusera in munti?

R. Ca la patru-dieci de mili No. 40,000.

I. Dicara se dusera acolò cum banara?

R. Acolo banara multu bine, crescura si la numeru si la putere si avora totu Domni Romani.

I. D'in tuti Domnili a lor care suntu acelli cama vecliì?

R. Gelu, Monomorudu, si Cladiu de care addusem amiute in istorie cama 'nante.

I. Cama di preapoia ce fecera Romanili dela Maramuresiu cando vidiura ca noul Statu siu Radu Negru incepù tra s'infloresca.

R. Attumcea Romanili dela Maramuresiu, neputundu tra si banéza bine cu Ungurili, 'si bagara de pre minte ca si dippuna la Campu, iu erá chiemati di fratili alor ce aveá remasa iara Domni peste tiérra, s'iu aveá remasa fórte pucini Tatari in partile d'ingjosu.

I. Putura Romanili si 's-aminta doru si loru?

R. Putura, ca Ungurili, care puteá tra si lj'impedica erá impletiti in Italia cu resbelu.

I. Spune cum fu fuga lor dela Maramuresiu, cati fugira si cum se dusera la campu iu era chiemati de alanti romani?

R. Una parte di elli se sculara cu mulieri, cu feciori si fete si cu tuta averea lor, si spetrumsera prin munti catra resaritu pretu nescante caliuri necalcate; si asi dup'una lunga calatoria si nearabdata curmare agiunsera in partile acelle de cama sus ale Romanlei de adi, si acolò aflara frati Romani, cari lj'asteptà subt Domnili a lor, ca si la vina in agiutoru in contra ahtantor vicini rei si cama multu in contra a Tatarilor.

I. Cum fura asceptati candu agiunsera acolò?

R. Cando agiunsera acolò fura asceptati multu bine ei cu mare gaudie, si di preapoia impartira cu elli tute mosille acelle ce erá desiérte de ómeni.

I. Ce Domnu aveá Elli atumcea?

R. Aveà Bogdan Dragosiu.

I. D'in ce familie se trage Bogdan Dragosiu?

R. D'in imperatésca familie al Ioniciu de care se trage si Radu-Negru.

I. Ce om erá Bogdan Dragosiu si cum se purtá cu Romanili?

R. Bogdan Dragosiu erá un'om multu mintemenu si se purtà multu bine si cu doloeme cu tuti; afóra de aiste ellu erá virtos gione si legile lui erá multu drepte.

C. Ce fece populiu Romanu dupu ce duchi ca este ahtare omu?

R. Populiu Romanu, dicara lui vidiu ahtare, lu ale se tra Domnu a lui, si asi se introloca tuta tiérra subt un singuru Domnu si se fece tiérra a Moldoviilei.

I. D'in pana iu tieneá attumcea Moldavia?

R. Dela Marea Négra la Nistru si la Munti.

I. Cati ani domni Bogdan Dragosiu peste Moldavia si cum domni?

R. Domni numai doi ani si fara si hiba turburato de cine-va, ca Ungurili care erá neòspetili a Romanilor erá impletiti in Italia cu batalii.

I. Ce amintatecu avù Bogdan Dragosiu de impletirea Ungurilor in Italia?

R. Bogdan Dragosiu avu un 'amintatecu multu mare di acea impletire, ca attumcea afla óra cá si chéma necurmatu pre Romanili aceli ce aveá remasa la munti si dupu ce venira la fratili a lor, Bogdan fece citati si sate multu bune.

I. D'in tute citatile fapte di Bogdan Dragosiu nu scii ca si-mi spuni nici una?

R. Cum nu sciu numai citatea a Baiei, iu fu si scamnulu domnescu tra prima óra.

I. La ce anu muri Bogdan Dragosiu?

R. La anulu 1347 dupu Christolu.

I. Romanili Moldoveni pre care alepsera tra Domnu dupu mórtea al Dragosiu?

R. Pre filiosu Sasu; si dup'aistu domnì Stefanu.

I. Stefanu putù si domnésca neturburatu in Moldavia?

R. No.

I. Si cacè?

R. Ca Ungurili vrura si lica napoi la Maramuresiu pre Romanili aceli ce aveá fugita d'acolò in dilele a Domnului Dragosiu, ma nu putura tra s'agiunga la vrérea lor, ca Stefanu, dup'una sangerósa batalie ce fece cu elli, bagà mana pre óstea Ungurésca, s'iu stimse de cu totulu, si asia talie gustul a Ungurilo..

I. Ungurili dupu ce patira aiste si sculara iara in contra a Romanilor Moldoveni?

R. No, ca nu putea de frica a Romanilor, si tr'acea fura strimti ca si s'imbunéza cu Romanili Moldoveni a cui Dumnedieu l'agiuta tot di una di cate ori se bateá cu inima plina de curagiu si de giunatecu tra santa lor Terra.

(Va urmá.)

Nr. 5221/1867 civile.

Edictu.

Magistratulu cetatii si alu districtului Brasiovu cá tribunalu face cunoscutu cumca: la cererea dlui advocatu Iosifu Mayer cá representante si curatoru alu massei concursuale a falitului Emanuilu C. Sasso in 25 ale lunei c. la 9 óre diminéti'a se va vinde la tergulu de scam o trasura de drumu facuta pe arcuri, cum si unu coferu de drumu, tiitóre de acea massa concursuala. Licitationea se va tienea dinaintea vigiliei ostasiesci principale, nu inse sub valóre de 300 fl. v. a. statorita prin pretuire judecatorésca, éra pretiulu trebue se se depuna indata.

Brasiovu 23 Oct. 1867.

Din senatulu magistratului cetatiéu si districtuslu cá tribunalu.

Nr. 147—1867. 3—3

CONCURSU.

Comit. Asoc. conformu conclusului adusu in siedinti'a a III a adun. gen. tienuta la Clusiu in 28 Augustu c. n. a. c. p. XXVIII publica prin acést'a concursu pentru dóue ajutórie de cate 25 fl. v. a. destinate pentru doi invetiacei de meseria cu terminulu pana 1 Novembre a. c.

Aspiratorii la aceste ajutórie pana la terminulu mai susu insemnatu, au de a-si substerne concursele lor provedute a) cu testimoniu de botezu, b) cu testimoniu demne de credintia despre purtarea loru, cum si despre diligintì'a si desteritatea dovedita in specialitatea de maiestria spre a carei invetiare s'a conasacratu.

Din siedinti'a comit. Asoc. trans. romane tienuta la Sibiiu in 18 Sept. 1867.

Nr. 147—1867. 3—3

CONCURSU.

Comit. Asoc. trans. romane conformu conclusului adusu in siedinti'a III a adun. gen. tienuta la Clusiu in 28 Augustu a. c. p. XXVIII publica prin acést'a concursu pentru dóue premia de cate 25 fl. v. a. destinate pentru acei invetiatori comunali, cari pana la adun. gen. vitória a Asoc. voru dovedi, ca au prasitu mai multi oltoi.

Concurentii resp. au de a-si tramite pana la 14 Aug. 1868 la comit. Asoc. concursele resp. despre prasirea oltoiloru, provedinte cu documente demne de credintì'a despre numerulu, felulu si cualitatea oltoiloru prasiti, spre a se puté substerne viitórei adun. gen. conformu decisiunei mai susu amintite.

Din siedinti'a comit. Asoc. trans. romane tienuta la Sibiiu in 18 Sept. 1867.

In Nr. 72 alu „Gazetei" mai publicaramu si concursurile: pentru 2 stipendiu, unulu de 100 fl. destinatu pentru unu ascultatoriu de drepturi afara din patria la vreo universitate, ér' altulu de 80 fl. totu pentru ascultatoriu de drepturi in patria. Terminulu pana la 1-a Nov. 1867.

Alte 2 de cate 50 fl. pentru 2 studenti la scólele reale. Terminulu pana la 1-a Nov.

Alu 3-lea pentru 2 stipendiu de cate 330 fl. pentru cei ce s'ar consacra studiului agronomicu spre a puté fi invetiatori la preparandiele din Blasiu si Sibiiu. Terminulu totu la 1-a Nov. Vedile si in Nr. 72.

Pedece cu totulu neprevediute opresce esirea Nrului de Sambata. Cerendu indulgentì'a on. publicu promitemu despagubire mai tardiu. Mercuri va esi. — Red.

Cursurile la burra in 22. Octt. 1867 sta astfel:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 94 cr. v.
Augsburg	—	—	122 „ — „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparialu lui
JOANE GOTT si fiiu HENRICU.